

הדרך לפאשיזם: ד'אנונציו בימי פרשת פיומה

דברים גורליים נחתכים עתה בעיר האבות, חברון. לא רק גורל השלום, לא רק גורל יחסי ישראל-ערב. לא רק גורל ארץ-ישראל. **אלא קודם כל, ומעל לכל — גורל זה של מדינת-ישראל עצמה.** מי שמפקק בכך, מוטב שילמד מה אירע לפני חמישים שנה בעיר-נמל קטנה בחוף הים האדריאטי, פיומה.

★ ★ ★

פיומה היתה עיר-גבול בין איטליה ויוגוסלביה. האוכלוסייה בה היתה מעורבת. בתום מלחמת-העולם הראשונה תבעו אותה האיטלקים לעצמם, אך ועידת השלום התלבטה בבעייה ולא יכלה להחליט. הממשלה האיטלקית, בראשות ח'ל' אישים בשם ניטי, פסחה על כל הסעיפים, **אז הופיעה על הכמה רמותו של גבריאל ד'אנונציו.**

ד'אנונציו היה לפני המלחמה משורר, סור פר, מחנאי, מן האסכולה האסתטית והדקא-דנטית ביותר. במלחמה התלקח בלהט פאטי ריוטי, התגייס, שירת בנה-אחרונה בחיל הפרשים, בחיל-הרגלים, בחיל-הים ובחיל-האוויר. כטייס נפצע ואיבד עין. אז הפך ניטי היג הנועה למען איטליה השלמה.

ב-12 בספטמבר 1919 פלש ד'אנונציו, בי ראש עיריב של חיילים ומתנדבים, לתוך איזור פיומה, כדי לספחו לאיטליה. הוא הקים בפיומה מיטטר פרטי, לאומני-איטלקי. היתה זאת סטירת-לחי לממשלה החוקית ברומא, שקיוותה לבסס את עתיד איטליה דווקא על ברית הדוקה עם יוגוסלביה הח' דשה. אולם הממשלה היתה חסרת-אונים. היא היססה במשך שנה ורבע. רק אחרי שקמה ממשלה חדשה, נקטה בפעולה. השר האחראי פקד על מפקד שיית חיל-הים: "הסגנו את ארמונו של ד'אנונציו. אל תפ-גיו מקום אחר. זה יספיק. הוא יברח". **ואכן — אחרי נפילת הפגז הראי שון ברח ד'אנונציו. אולם בינתיים כבר נוצרה העובדה המוגמרת. בסוף סופחה פיומה לאיטליה.**

★ ★ ★

יה זה סופה של פיומה. איטליה לא היתה זקוקה לנמל נוסף, והעיר הת-נונה והתודלדה. היה זה גם סוף התקפה לברית בין שתי המדינות. יחסי איטליה-יוגוסלביה הורעלו ללא תקנה, עד עצם היום הזה. בכך נפגעה קשה תקנת איטליה למלא תפקיד מכריע במרחב היס-תיכוני. אולם לא אלה היו התוצאות העיקריות של פרשת פיומה. **בפיומה הוכרע גורלה של אייטליה עצמה — לשלטון פאשיסטי, למחנות-ריכוז, ולטרור אכזרי.**

בפיומה, פשוט משם לאיטליה כולה. ד'אנונציו עצמו הפך לחסיד הפאשיזם ולפטי-רונו. בשיא המשבר הפך מוסוליני לדיקטא-טור ותחת שלטונו סופחה פיומה, סופית, לאיטליה. ד'אנונציו הפך לאיל המישטר החדש, וזה בו בתואר "נסיך". **הוא מת ב-1938, ולכן לא הסי פיק לראות איך נכבשה ונחרבה איטליה, ולהרהר על חלקו בכך.**

★ ★ ★

אילו באו כמה יהודים דתיים, בתום לב ובלי כוונות-זדון, להקים מחדש את ישיבת-חברון, לא היה איש מתנגד לכך. להיפך, כי הציבור הערבי בחברון היה מקבל אותם בסבר-פנים יפות. הם היו רוכשים יידיים בצניעות הליכותיהם, והקשר בין ישראל ופלסטין היה מתחזק. **אבל לא זה הוא שקרה בחברון.** בחברון אירעה פרובוקציה מתוכננת — פשוטו כמשמעו.

פרובוקציה — לא נגד הערבים בלבד, אלא נגד ממשלת-ישראל ונגד צה"ל.

מתנחלי-בית-המלון רימו את צה"ל כהב-טחת-שקר שבאו ל-24 שעות בלבד. הם נשלחו על-ידי תנועה שבה משתלטים בהדרגה יסודות פאשיסטיים ופטיכו-פאשיזם, ובה נדחקים הצידה היסודות המתונים יותר. שהותם בחברון ממומנת על-ידי קאפיטליסט בעל שאיפות נסתרות. **הם לא באו להתנחל, אלא להי-ביא לסיפוח.**

הם לא באו לרכוש יידיים ערביים. הם באו להעליב, להשפיל, לדכא, ואם אפי-שר — לגרש את הערבים. הם עשו זאת באמצעות מיצעים מזוינים פרובוקטיביים. והארץ כולה שמעה את דברי המתנחלת, שאמרה ביומן החדשות של קול ישראל: **אחרי שטרקה את הדלת של ראש-העיר: "אנחנו הוכבשים. אנחנו למעי-לה. הערבים הם למטה. הם צריי-כים לפחד מאיתנו!"**

דברים ברורים, סוף-סוף. דברים הקורעים את מסך הצביעות והשקרים. **זהו סיגנונם של ד'אנונציו, של מוסוליני, ושל תלמידיהם הנוראים.**

★ ★ ★

לא גורלה של חברון מוכרע עתה בחברון. מוכרע בה גורלן של תל-אביב, של חיפה, של ישראל כולה. **בארץ מתנחל מזה שנה ויכוח שקט אך מכריע על עתיד המדינה.** האם נגיני לסיפוח שטחים, או לשניוי יחסי ישראל-ערב? האם אנחנו צריכים להי-דבר עם ממשלות ערב או עם ערביי-פלס-

מדינה והמכשירים את הקרקע לא-נפתח — הוא הכריח את צה"ל לאכנסם בבניינו. **הוא מהפס. מתלבט. מתחבט. מתפשר. מפתכתכך. וכסופו של דבר — משלים.** — שמא תיפול ממשלת הליכוד הלאומי.

שמא לא הוא יהיה ראש ה-ממשלה שתבוא אחריה.

ואיך מתנהג ש-רהביטחון? האיש שבפניו, יותר מאשר בפני כל אדם אחר, יורקים מתנחלי-בית-המלון? האיש האחראי לצה"ל, אשר המתנחלים מעלו באימונו? האיש ש-בנה במשך שנה מערכת של יחסים עם ערביי פלסטין, אשר נחרבה בחברון ביום אחד? האיש שראש עיריית חברון נחשב בעולם הערבי כולו כשותפו? האיש שכל הא-רץ יודעת כי התנגד בתוקף ל-"התנחלות" זו? האם הוא נוהג כגבר? האם הוא דופק על השולחן? האם הוא מאיים בהתפטרות? חלילה. **כי הוא עסוק יותר מדי במאבק לרשת את מקום ההוא.** הוא מוכן, כנראה, לאבד את כל יוקרתו בשטחים המוחזקים, לחנות בחורבן התי-שג הגדול ביותר של חייו, ובלבד שלא להי-גזי עיתון פלוגי, או חוג אלמוני, העשויים להפריע לו במירוץ הקדתחני אל השלטון.

★ ★ ★

אין לי שום דבר אישי נגד ה-"מתנח-לים" בחברון. הם פועלים על-פי הכי-רתם, תוך סגידה לאידיאלים המקודשים עליהם. **לא הם המעוררים בי בחילה.**

מעורר בי בחילה המחזה האומי, לל הזה של פוליטיקאים עלובים, הניכנעים להם.

שום תנועה פאשיסטית לא הגיעה מעולם לשלטון בגלל כוחה שלה. כל תנועה פא-שיסטית שניצחה — ניצחה בגלל הסמרטו-טיום של הממשלה הדמוקרטית הקודמת. **אותו סמרטוטיום, שאת תוצי-אותיו הראשונות אנו רואים עתה בחברון.**